Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

17 юни 2021 година*

„Обжалване — Европейски социален фонд (ЕСФ) — Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) — Частична отмяна на помощи за оперативни програми в Чешката република — Директива 2004/18/ЕО — Член 16, буква б) — Специално изключение — Обществени поръчки за услуги във връзка с програмен материал, предназначен за излъчване“

По дело C-862/19 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 26 ноември 2019 г.,

Чешка република, представлявана от M. Smolek, O. Serdula, J. Vláčil и I. Gavrilová,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, представлявана от P. Ondrůšek и P. Arenas,

ответник в първоинстанционното производство,

Република Полша,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan, председател на състава, M. Ilešič, E. Juhász (докладчик), C. Lycourgos и I. Jarukaitis, съдии,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 октомври 2020 г.,

* Език на производството: чешки.

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Чешката република иска отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 12 септември 2019 г., Чешка република/Комисия (T-629/17, непубликувано, EU:T:2019:596; наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което посоченият съд отхвърля жалбата ѝ за отмяна на Решение за изпълнение C(2017) 4682 final на Комисията от 6 юли 2017 година, отменящо част от помощта от Европейския социален фонд за оперативна програма „Образование за конкурентоспособност“, за постигане в Чешката република на целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“, и част от помощта от Европейския фонд за регионално развитие за оперативна програма „Научноизследователска и развойна дейност за иновации“, за постигане в Чешката република на целта „Сближаване“, и за оперативна програма „Техническа помощ“, за постигане в Чешката република на целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“ (наричано по-нататък „спорното решение“).

Правна уредба

Директива 92/50/ЕИО

2 Член 1, буква а), подточка iv) от Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50), отменена с Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 2004 г., стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116 и поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 282), гласи:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

а) „обществени поръчки за услуги“ са възмездни договори, сключени в писмена форма между доставчик на услуги и възлагащ орган“, с изключение на:

[…]

iv) обществените поръчки за придобиване, създаване, продуциране или копродуциране на програмен материал от радио- и телевизионни оператори и обществените поръчки за закупуване на програмно време“ [неофициален превод].

Директива 2004/18

3 Съображение 25 от Директива 2004/18, която е отменена с Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 2014 г., стр. 65 и поправка в ОВ L 275, 2015 г., стр. 68), но в случая е приложима ratione temporis, гласи:

„Възлагането на обществени поръчки за някои аудиовизуални услуги в областта на радио и телевизионните предавания следва да допуска аспекти с културно-социална значимост да бъдат вземани под внимание, което прави прилагането на правилата за възлагане на обществените поръчки неподходящо. По тези причини от обществените поръчки за услуги трябва да се изключи придобиването, създаването, продуцирането или копродуцирането на програми, готови да бъдат използвани, и други подготвителни услуги, като свързаните със сценарии или художествени изпълнения, необходими за създаването на програмата, както и предоставянето на програмно време. Въпреки това, това изключение не следва да се отнася за доставките на техническо оборудване, необходимо за продуциране, копродуциране и излъчване на такива програми. Излъчването следва да се определя като предаване и разпространение чрез използване на електронна мрежа“.

4 Член 16, буква б) от Директива 2004/18 предвижда:

„Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за:

[…]

б) придобиване, създаване, продуциране или копродуциране на програмен материал от радио- и телевизионни оператори и предоставянето на програмно време“.

Директива 2014/24

5 Член 10, буква б) от Директива 2014/24 гласи:

„Настоящата директива не се прилага за обществени поръчки за услуги при:

[…]

б) придобиването, разработката, продуцирането или съвместното продуциране на материал за предавания, предназначен за аудио-визуални медийни услуги или радиоуслуги, които се възлагат от доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги, или поръчки за програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на радиоуслуги или аудио-визуални медийни услуги; […]“.

Обстоятелствата, предхождащи спора, и спорното решение

6 Обстоятелствата, предхождащи спора, са изложени в точки 1—6 от обжалваното съдебно решение. За нуждите на настоящото производство те могат да бъдат обобщени, както следва.

7 С решения C(2007) 5113 от 12 октомври 2007 г., C(2007) 6920 от 27 декември 2007 г. и C(2008) 5344 от 25 септември 2008 г. Европейската комисия приема съответно оперативна програма „Образование за конкурентоспособност“, оперативна програма „Научноизследователска и развойна дейност за иновации“ и оперативна програма „Техническа помощ“, предложени от Чешката република в съответствие с член 32 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 2006 г., стр. 25; Специално издание на български език, 2007 г., глава 14, том 2, стр. 64).

8 Във връзка с посочените оперативни програми Комисията извършва от 14 до 16 април 2014 г. одит на обществените поръчки за услуги за радио- и телевизионно излъчване, съфинансирани от Чешката република със средства от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ). В одиторския доклад Комисията констатира, че четири от тези обществени поръчки са възложени пряко, без публикуването на обявление. Тя обаче счита, че прякото възлагане на въпросните обществени поръчки е било недопустимо, тъй като същите не са били обхванати от предвиденото в член 16, буква б) от Директива 2004/18 изключение за обществени поръчки за „придобиване, създаване, продуциране или копродуциране на програмен материал от радио- и телевизионни оператори“ (наричано по-нататък „спорното изключение“). По-специално, въпросните четири обществени поръчки са възложени от Министерството на регионалното развитие и Министерството на образованието, младежта и спорта, докато според Комисията това изключение е приложимо единствено за възлагащи органи, които са радио- и телевизионни оператори.

9 Започнатата на 17 юни 2016 г. от Комисията процедура по прилагане на финансова корекция — в хода на която Чешката република поддържа, че спорното изключение е приложимо не само за радио- и телевизионните оператори, но и за всички възлагащи органи — приключва с приемането на спорното решение, с което Комисията отменя част от помощта от ЕСФ за оперативна програма „Образование за конкурентоспособност“, за постигане в Чешката република на целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“, и част от помощта от ЕФРР за оперативна програма „Научноизследователска и развойна дейност за иновации“, за постигане в Чешката република на целта „Сближаване“, и за оперативна програма „Техническа помощ“, за постигане в Чешката република на целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“. Със спорното решение Комисията приема финансови корекции спрямо Чешката република.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

10 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 18 септември 2017 г., Чешката република иска отмяна на спорното решение. Комисията иска от Общия съд да отхвърли въпросната първоинстанционна жалба като неоснователна. В производството пред Общия съд Република Полша встъпва в подкрепа на исканията на Чешката република.

11 В подкрепа на първоинстанционната си жалба Чешката република посочва едно-единствено основание за отмяна, а именно нарушение на член 99, параграф 1, буква а) от Регламент № 1083/2006, тълкуван във връзка с член 16, буква б) от Директива 2004/18. По-конкретно, Чешката република твърди, че прякото възлагане на спорните обществени

поръчки е в съответствие с член 16, буква б) от Директива 2004/18 и че приетите от Комисията финансови корекции съответно не били оправдани. С обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че въпросното основание за отмяна не е налице, и съответно отхвърля първоинстанционната жалба на тази държава членка.

Искания на страните пред Съда

12 Чешката република иска от Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение,

– да отмени спорното решение, и

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

13 Комисията иска от Съда:

– да отхвърли жалбата, и

– да осъди Чешката република да заплати съдебните разноски.

По жалбата

Доводи на страните

14 Чешката република излага едно-единствено основание за обжалване, а именно нарушение на член 16, буква б) от Директива 2004/18. С това основание за обжалване тя цели да докаже, че спорното изключение, предвидено в тази разпоредба, не се отнася само до обществени поръчки за услуги, възлагани от радио- и телевизионните оператори в качеството на възлагащи органи.

15 Единственото посочено от Чешката република основание за обжалване съдържа четири групи доводи, свързани съответно с генезиса на тази разпоредба и с нейното граматическо, телеологическо и систематично тълкуване.

16 С поредица от доводи, свързани с генезиса на член 16, буква б) от Директива 2004/18, Чешката република поддържа най-напред, че Предложение за директива на Комисията относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги от 13 декември 1990 г. (COM(1990) 372 окончателен), довело до приемането на Директива 92/50, действително е предвиждало изключение единствено за придобиването на програмен материал от радио- и телевизионните оператори, но в законодателния процес приложното поле на това изключение е разширено, така че да обхване и създаването, продуцирането или копродуцирането на програмен материал от радио- и телевизионни оператори. В такива случаи радио- или телевизионният оператор бил този, който предоставя услугата по създаване, продуциране или копродуциране на програмен материал. Следователно член 1, буква а), подточка iv) от Директива 92/50 бил приложим и към обществените поръчки, при които радио- или телевизионният оператор не е бил възлагащ орган, а негов съдоговорител.

17 По-нататък Чешката република изтъква, че законодателният процес, започнал с представянето от Комисията на Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, услуги и строителство от 11 юли 2000 г. (COM(2000) 275 окончателен) и довел до приемането на Директива 2004/18, показва, че при определянето на спорното изключение законодателят на Съюза е въвел понятието за програмен материал, „предназначен за излъчване“. Така ударението било поставено върху предмета и предназначението на съответната обществена поръчка, а не върху лицето, което изпълнява във връзка с нея функцията на възлагащ орган.

18 Накрая, Чешката република поддържа, че с Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно обществените поръчки от 20 декември 2011 г. (COM(2011) 896 окончателен), довело до приемането на Директива 2014/24, Комисията е предложила да се ограничи приложното поле на спорното изключение, така че то да обхване само възлагащите органи, които са радио- и телевизионни оператори. Според тази държава членка предложението на Комисията в тази му част отново не е било възприето, доколкото, така както е приет от законодателя на Съюза, член 10, буква б) от Директива 2014/24 предвижда по-широко приложно поле на изключението от предложеното от Комисията и не обвързва това изключение с фигурата на възлагащия орган. Накрая, Чешката република поддържа, че възприетото от Общия съд в точка 73 от обжалваното съдебно решение тълкуване на член 10, буква б) от Директива 2014/24 е неправилно.

19 От това Чешката република заключава, че действащото вече почти 30 години изключение по член 16, буква б) от Директива 2004/18 никога не се е отнасяло само до договорите за обществени поръчки, сключени от действащи в качеството на възлагащи органи радио- и телевизионни оператори. Според тази държава членка възприетото от Общия съд в обжалваното съдебно решение тълкуване на посочения член 16, буква б) следователно е в разрез с това, което е видно от законодателните процеси, довели до приемането на въпросната директива и на други актове в тази област, както и с волята на законодателя на Съюза, изразена в хода на тези процеси.

20 Чешката република изтъква поредица от доводи във връзка с граматическото тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, за да подкрепи твърдението си, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е отказал да приеме, че приложното поле на тази разпоредба не е ограничено само до договорите за обществени поръчки, сключени от действащи като възлагащи органи радио- и телевизионни оператори.

21 От една страна, като припомня, че в точка 41 от обжалваното съдебно решение се признава, че думите „от радио- и телевизионни оператори“ може да се отнасят както до възлагащия орган, така и до предмета на поръчката и до излъчването, тази държава членка упреква Общия съд, че в точки 55 и 56 от това решение е приел, че връзка между думите „радио- и телевизионни оператори“ и думите „програмен материал[, предназначен за излъчване]“ съществува само в текста на немски език, текстовете на останалите езици бидейки двусмислени, и че текстът само на един език не може да служи като основа за тълкуване. Според посочената държава членка и текстовете на други езици, а именно чешки, гръцки, английски, френски, хърватски, литовски, унгарски, нидерландски, полски, румънски и словашки език, потвърждават съществуването на тази връзка.

22 От друга страна, дори да се предположи, че в член 16, буква б) от Директива 2004/18 думите „от радио- и телевизионни оператори“ действително са свързани с думите „придобиване, създаване, продуциране или копродуциране на програмен материал“, спорното изключение все пак не се отнасяло само до договорите за обществени поръчки, сключени от действащи като възлагащи органи радио- и телевизионни оператори. Всъщност в тази разпоредба не се споменавало изрично, че радио- или телевизионният оператор трябва да бъде възлагащият съответната обществена поръчка орган. Ако обаче създава, продуцира или копродуцира програмния материал и следователно предоставя услугата, радио- или телевизионният оператор не може според Чешката република да бъде възлагащият обществената поръчка орган. Поради това тя поддържа, че в точка 64 от обжалваното съдебно решение Общият съд неправилно е отхвърлил доводите ѝ, които са посочени в тази точка.

23 Чешката република изтъква поредица от доводи във връзка с телеологическото тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, въз основа на които твърди, първо, че в точка 57 от обжалваното съдебно решение Общият съд неправилно е приел, че съображение 25 от Директива 2004/18 не дава опора за довода ѝ, че спорното изключение се отнася само до обществените поръчки за услуги във връзка с програмен материал, предназначен да бъде излъчван от радио- и телевизионните оператори, без значение кой е възлагащият орган. Тази държава членка подчертава, че в това съображение обхватът на спорното изключение е очертан не с оглед на това кой е възлагащият орган, а с оглед на това какъв е предметът на поръчката, и смята, че тази констатация се налага, поради факта че радио- и телевизионните оператори не са споменати във въпросното съображение.

24 Второ, според Чешката република в точка 49 от обжалваното съдебно решение Общият съд е стигнал до неправилния извод, че включването в член 16, буква б) от Директива 2004/18 на думите „предназначен за излъчване“ отговаря на волята на законодателя на Съюза „да бъдат изрично посочени възлаганите от радио- и телевизионни оператори обществени поръчки за програмен материал, предназначен за разпространение чрез електронни съобщителни мрежи, включително интернет“. Тя изтъква, че дори без добавката „предназначен за излъчване“ тази разпоредба не оставя никакво съмнение, че програмният материал може да се излъчва чрез всяка електронна мрежа, и счита, че Общият съд неправилно е приел, че този извод е в съответствие с духа на последното изречение на съображение 25 от Директива 2004/18, съгласно което „[и]злъчването следва да се определя като предаване и разпространение чрез използване на електронна мрежа“.

25 Трето, Чешката република смята, че Общият съд неправилно е извел целта на спорното изключение от решение от 13 декември 2007 г., Bayerischer Rundfunk и др. (C-337/06, EU:C:2007:786). (C-337/06, EU:C:2007:786). Всъщност, от една страна, делото, по което е постановено това решение, се отнасяло, видно от точки 2, 23 и 29 от него, до въпроса дали предвид начина им на финансиране германските обществени радио- и телевизионни оператори представляват възлагащи органи по смисъла на Директива 2004/18 и дали изключението по отношение на програмния материал обхваща и услугите по почистване. Тази държава членка твърди, че съображенията, изложени в точка 62 от посоченото решение, според които спорното изключение се отнася до обществените поръчки, имащи за предмет услуги, свързани с присъщата функция на радио- и телевизионните оператори, са логична последица от факта, че Съдът разграничава като дейности почистването и създаването на програмен материал и че Съдът споменава публичното качество, без намерение да добавя ново условие за прилагането на това изключение.

26 От друга страна, Чешката република поддържа, че дадените от Общия съд в точки 38 и 39 от обжалваното съдебно решение разяснения в смисъл, че спорното изключение се основава на задачата на радио- и телевизионните оператори за предоставяне на обществена услуга и не засяга възлагащите органи, които не изпълняват такава задача за обществена услуга, не се подкрепят от решение от 13 декември 2007 г., Bayerischer Rundfunk и др. (C-337/06, EU:C:2007:786), макар изводите в това решение да са меродавни. Всъщност от това не следвало, че задачата за предоставяне на обществени услуги от обществените радио- и телевизионни оператори, която обосновава спорното изключение, трябвало да бъде защитавана само когато радио- или телевизионният оператор е възлагащият орган. Следователно спорното изключение се прилагало и по отношение на сделка на радио- или телевизионен оператор, който действа като доставчик на програмен материал, без да е възлагащият орган по тази сделка.

27 Чешката република изтъква поредица от доводи във връзка с систематичното тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, за да подкрепи твърдението, че доказателство за неправилността на възприетото от Общия съд тълкуване на тази разпоредба е обстоятелството, че същата предвижда изключение и за обществените поръчки за закупуване на програмно време. По отношение на тези поръчки нямало никакво съмнение, че радио- или телевизионният оператор трябва да притежава качеството не на възлагащ орган, а на доставчик на типична за него услуга, с други думи, на собственото му програмно време. Тази държава членка подчертава, че това обстоятелство не е оспорено от Общия съд, и препраща в това отношение към точка 61 от обжалваното съдебно решение.

28 Според Комисията следва да се отхвърлят всички доводи, които Чешката република излага в жалбата си, а оттам и самата жалба.

Съображения на Съда

29 С поредицата от доводи във връзка с граматическото тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, които следва да се разгледат на първо място, Чешката република подкрепя твърдението, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е отказал да приеме, че приложното поле на тази разпоредба не е ограничено само до договорите за обществени поръчки, сключени от действащи като възлагащи органи радио- и телевизионни оператори.

30 Що се отнася, от една страна, до доводите, изложени в точка 21 от настоящото решение, следва да се отбележи, че дори да се допусне, че текстът на член 16, буква б) от Директива 2004/18 на някои от посочените от Чешката република езици може да е в подкрепа на застъпваното от нея граматическо тълкуване на тази разпоредба, това не променя факта, че тази държава членка не успява да докаже, че между текстовете на разпоредбата на различните езици няма несъответствия, нито пък да опровергае констатацията в точка 41 от обжалваното съдебно решение, че изразът „от радио- и телевизионни оператори“ може да се отнася както до „придобиването, създаването, продуцирането или копродуцирането на програмен материал“, така и до „излъчването“.

31 Също така се оказва, че включването от законодателя на Съюза на израза „предназначен за излъчване“ в текста на член 16, буква б) от Директива 2004/18 е създало граматическа двусмисленост и разминаване между текстовете на тази разпоредба на различните езици. В това отношение Чешката република не изтъква нито един довод, който да оборва факта, че

употребата на този израз не е направила еднозначни от граматическа гледна точка текстовете на член 16, буква б) от Директива 2004/18 на повечето езици, както отбелязва Общият съд в точки 41 и 52—54 от обжалваното съдебно решение.

32 Освен това, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 77—79 от заключението си, посоченият израз липсва в текста на разпоредбата на български и словенски език и този пропуск задълбочава несъответствията, съществуващи между текстовете ѝ на различните езици.

33 Следователно Общият съд правилно е припомнил в точка 55 от обжалваното съдебно решение, че разпоредбите на правото на Съюза трябва да се тълкуват и прилагат по един и същ начин, като се вземат предвид текстовете на всички езици на Съюза (решение от 6 юни 2018 г., Tarragó da Silveira, C-250/17, EU:C:2018:398, т. 20 и цитираната съдебна практика), и че в случай на несъответствия между тези текстове съответната разпоредба от правото на Съюза трябва да се тълкува в зависимост от общия разум и целите на правната уредба, от която е част (вж. в този смисъл решение от 7 юли 2016 г., Ambisig, C-46/15, EU:C:2016:530, т. 48 и цитираната съдебна практика)

34 При това положение Общият съд не може да бъде упрекнат, че в точка 41 от обжалваното съдебно решение е сметнал за необходимо да вземе предвид целите, преследвани с правната уредба, от която е част тази разпоредба, както и нейния контекст с оглед на тълкуването ѝ, нито че в точка 56 от обжалваното съдебно решение е стигнал до извода, че предвид двусмисления текст на въпросната разпоредба на някои езици доводите, изведени от Чешката република от текста ѝ, трябва да се отхвърлят като неоснователни.

35 От друга страна, по същите причини следва да се отбележи, че доводите на Чешката република, споменати в точка 22 от настоящото решение, доколкото се основават на един от възможните прочита на текста на член 16, буква б) от Директива 2004/18, не могат сами по себе си да поставят под въпрос констатациите на Общия съд в точка 64 от обжалваното съдебно решение, накарали го да отхвърли предлаганото от тази държава членка тълкуване на разпоредбата.

36 Във всеки случай възможността радио- и телевизионните оператори да влязат в ролята на доставчици, няма никакво отношение към въпроса дали, що се отнася до възлагащите органи, спорното изключение се прилага само спрямо радио- и телевизионните оператори.

37 На второ място, следва да се разгледа поредицата от доводи на Чешката република във връзка с генезиса на член 16, буква б) от Директива 2004/18.

38 Що се отнася до довода, посочен в точка 16 от настоящото решение, Чешката република не оспорва, че доколкото е предвиждало изключение за придобиването на програмен материал от радио- и телевизионните оператори, първоначалното предложение на Комисията, довело до Директива 92/50, е ограничавало приложното поле на това изключение само до поръчките, за които възлагащият орган е радио- или телевизионен оператор.

39 Както обаче Комисията правилно изтъква, с промените, направени в хода на тази законодателна процедура с цел да се измени първоначалното предложение на Комисията, на които се позовава тази държава членка, се уточняват и допълват видовете услуги,

обхванати от спорното изключение. От подобно изменение на материалния обхват на това изключение обаче не може да се заключи, че тези промени са разширили кръга от субектите, които могат да се позовават на него.

40 Що се отнася до споменатия в точка 17 от настоящото решение довод във връзка със законодателния процес, довел до приемането на Директива 2004/18, следва да се отбележи, че измененията в определението на спорното изключение не са били направени, за да се постави ударение върху предмета на поръчката като критерий в ущърб на фигурата на възлагащия орган като критерий. Всъщност законодателят на Съюза е включил израза „предназначен за излъчване“ във формулировката на това изключение поради необходимостта от приспособяване към технологичния напредък, а именно разширяването на излъчването чрез интернет, за което свидетелства по-специално последното изречение на съображение 25 от Директива 2004/18.

41 В това отношение следва да се припомни, че включването на израза „предназначен за излъчване“ в член 16, буква б) от Директива 2004/18 се споменава в препоръката на Европейския парламент за второ четене относно общата позиция на Съвета с оглед на приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки, услуги и строителство от 19 юни 2003 г. (A5-0242/2003 окончателен). На 24-та и 25-а страница този документ дава, що се отнася до изменение 25, следната „обосновка“ за включения израз: „[п]ридобиването, създаването, продуцирането или копродуцирането на програмен материал от радио- и телевизионни оператори и обществените поръчки за закупуване на програмно време вече са изключени от приложното поле на директивата по творчески и редакционни съображения. Целта на настоящото изменение е да се уточни, че това изключение се прилага и за свързаните с интернет съдържание дейности на радио- и телевизионните оператори, и то по същите съображения“.

42 Включването на въпросния израз се споменава и в становището на Комисията относно измененията, внесени от Европейския парламент в общата позиция на Съвета от 14 август 2003 г. (COM(2003) 503 окончателен). Във връзка с изменение 25 на страница 4 от този документ се посочва, че „съгласно обосновката му с изменението се променя текстът на член 16, буква б), за да се уточни, че изключението трябва да се прилага и за радио- и телевизионните оператори в областта на интернет“.

43 Следователно в точка 49 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно е приел, че добавянето на думите „предназначен за излъчване“ в член 16, буква б) от Директива 2004/18 не отразява воля да се разшири приложното поле на спорното изключение, така че то да обхване и поръчките, възлагани от всеки възлагащ орган във връзка с програмен материал, предназначен да бъде излъчван от радио- и телевизионни оператори.

44 На трето място, що се отнася до поредицата доводи във връзка с телеологическото тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, следва да се отбележи, че по съображенията, изложени в точки 40—43 от настоящото решение, доводите на Чешката република, споменати в точка 24 от него, трябва да се отхвърлят.

45 Доводите на тази държава членка, посочени в точки 23, 25 и 26 от настоящото решение, също не могат да бъдат приети.

46 Всъщност следва да се констатира, че в точка 31 от обжалваното съдебно решение Общият съд е отбелязал, че член 16, буква б) от Директива 2004/18 изключва прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки за някои аудиовизуални услуги в областта на радио и телевизионните предавания, за да бъдат вземани под внимание, в съответствие със съображение 25 от тази директива, аспекти с културно-социална значимост, които правят прилагането на тези правила неподходящо. Макар да е вярно, както отбелязва Чешката република, че в това съображение 25 не се споменават радио- и телевизионните оператори, този факт не може нито да опровергае, нито да потвърди възприетото от Общия съд тълкуване.

47 Освен това, макар случаят по настоящото дело да се различава от този, по който е постановено решение от 13 декември 2007 г., Bayerischer Rundfunk и др. (C-337/06, EU:C:2007:786), Общият съд правилно е припомнил в точки 35—38 от обжалваното съдебно решение, че видно от цитираното решение, и особено от точки 62 и 64 от него, Съдът е уточнил, с оглед в частност на посоченото съображение 25, че от приложното поле на Директивата относно обществените поръчки са изключени единствено обществените поръчки с предмет услуги, свързани с присъщата на радио- и телевизионните оператори функция. Обратно, обществените поръчки за услуги, които нямат връзка с дейността по изпълнение на задачите на обществените радио- и телевизионни оператори за предоставяне на обществени услуги в тесен смисъл, са изцяло подчинени на правото на Съюза.

48 Следва да се отбележи, че тъй като въвежда изключение, член 16, буква б) от Директива 2004/18 трябва да се тълкува буквално (вж. в този смисъл решение от 6 декември 2017 г., Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, C-408/16, EU:C:2017:940, т. 45 и цитираната съдебна практика). Следователно спорното изключение трябва да се тълкува като отнасящо се единствено до поръчките, които радио- и телевизионните оператори възлагат в качеството си на възлагащи органи, за да изпълняват присъщата си задача за предоставяне на обществена услуга.

49 Затова Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 39 от обжалваното съдебно решение е приел, че спорното изключение се отнася само до възлагащите органи, които са радио- и телевизионни оператори, и в точка 57 от това решение е отхвърлил изложения от Чешката република довод в обратен смисъл.

50 На четвърто и последно място, що се отнася до споменатата в точка 27 от настоящото решение поредица от доводи, с които Чешката република оспорва възприетото от Общия съд систематично тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18, трябва да се констатира, че тези доводи не могат да бъдат приети.

51 Всъщност, най-напред, в точка 59 от обжалваното съдебно решение Общият съд прави констатацията — която не се оспорва от Чешката република — че изключенията, предвидени в този член 16, могат да са определени въз основа на предмета на съответните поръчки, въз основа на техния изпълнител или въз основа както на предмета им, така и на условията, свързани с възлагащия ги орган. Следователно Общият съд правилно е приел в точка 61 от обжалваното съдебно решение, че „няма пречка няколко обществени поръчки, посочени в една и съща буква от член 16 от [тази] директива, да бъдат определени по различен начин, по-специално въз основа на техния предмет, на възлагащия ги орган или на изпълнителя на същите“. При това положение систематичното тълкуване допуска за целите на прилагането на член 16, буква б) от Директива 2004/18 поръчките с предмет

закупуването на програмно време да бъдат възлагани както от радио- и телевизионни оператори, така и от други възлагащи органи, докато поръчките с предмет програмен материал да бъдат, в съответствие с преследваната със спорното изключение цел, възлагани само от радио- и телевизионни оператори.

52 По-нататък следва да се отбележи, както прави Комисията, че Чешката република не излага никакви възражения във връзка с точки 50 и 51 от обжалваното съдебно решение, отнасящи се до друг фактор, който трябва да се има предвид при систематичното тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18. От тези точки следва, че услугите, предмет на обществените поръчки, които са визирани в разпоредбата, са еднакви с тези, посочени в изключението, съдържащо се в бележка под линия 3 от приложение II Б към тази директива, изменена с Регламент (ЕО) № 213/2008 на Комисията от 28 ноември 2007 г. (ОВ L 74, 2008 г., стр. 1), което касае „обществените поръчки, имащи за цел закупуване, развитие, индивидуална или съвместна продукция на програми от организации, занимаващи се с радиоразпръскване, и обществените поръчки, които се отнасят до времето на излъчване“. За целите на вътрешната съгласуваност на Директива 2004/18 трябва да се приеме, че спорното изключение и изключението, предвидено в бележка под линия 3 от приложение II Б, имат един и същ обхват. Формулировката на посочената бележка под линия 3 обаче потвърждава, че докато поръчките за закупуване на програмно време могат да бъдат възлагани както от радио- и телевизионни оператори, така и от други възлагащи органи, при поръчките с предмет програмен материал визирани са само радио- и телевизионните оператори.

53 Накрая, като се има предвид, че никоя от страните не поставя под въпрос съдържащата се в последното изречение на точка 73 от обжалваното съдебно решение констатация, че Директива 2014/24 е неприложима ratione temporis към фактите по спора, както подчертава това самата Чешка република пред Общия съд, следва да се приеме, че доводи, както споменатите в точка 18 от настоящото решение, изведени от разпоредбите на тази директива и от законодателната процедура, довела до нейното приемане, не могат да опровергаят възприетото в случая от Общия съд тълкуване на член 16, буква б) от Директива 2004/18.

54 Тъй като нито един от доводите, изтъкнати в подкрепа на единственото основание за обжалване, не е уважен, следва да се приеме, че същото не е налице, и да се отхвърли жалбата.

По съдебните разноски

55 Съгласно член 138, параграф 1 от процедурния правилник на Съда, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

56 Тъй като Комисията е направила искане за осъждането на Чешката република да заплати съдебните разноски и последната е загубила делото, Чешката република следва да бъде осъдена да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези на Комисията.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Чешката република понася, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези на Европейската комисия.

Подписи